

>> *Biblioteca de Banyoles.*

Carme Fenoll, cap al model mediterrani

És l'actual cap del Servei de Biblioteques, i fins ara havia estat a primera fila, «al taulell», tal com diu ella mateixa

El maig de l'any passat, el conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Ferran Mascarell, va incorporar Carme Fenoll (Palafolls, 1977) a l'organigrama del seu departament, com a cap del Servei de Biblioteques. Llicenciada en documentació (UOC), es va iniciar a la biblioteca de Pineda de Mar i Poblenou, i ha estat directora de les biblioteques de Banyoles i Palafrugell.

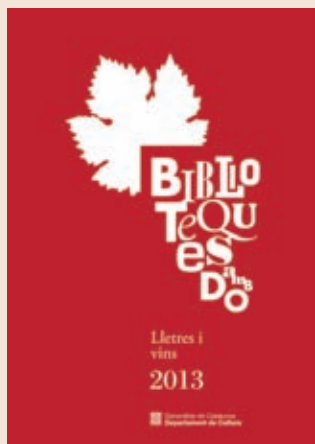
DANI CHICANO > TEXT

PERE DURAN > FOTOS

Les biblioteques públiques del país (359) —tret de la Biblioteca Nacional i tres d'estatals però de gestió cedida a la Generalitat— són totes de titularitat municipal, i s'agrupen en el Sistema de Lectura Pública de Catalunya, que coordina el servei que dirigeix Carme Fenoll, i que té quatre branques: serveis digitals (coordina el catàleg, es fa càrrec de les eines de gestió i l'aplicació de noves tecnologies); col·leccions (gestiona el seu sistema d'adquisició —les Diputacions de Girona i Barcelona en tenen un de propi—, subscripcions a revistes i publicacions, i el treball en el model de préstec digital); coordinació bibliotecària (disposa de centres territorials a Girona, Lleida, Tarragona i Tortosa); i planificació bibliotecària (nous equipaments). Carme Fenoll explica que el conseller li va fer l'encàrrec perquè «vinc de taulell, de primera línia, i volien aprofitar aquest punt de vista del professional que coneix el pa que es dona en el servei als usuaris».

Però per parlar del futur cal parlar sobre la unificació del catàleg. En aquest país hi ha un reconeixement de carnet bibliotecari que en permet la utilització a l'usuari en qualsevol biblioteca. Però en l'àmbit de la catalogació la cosa ja no és tan clara. Existeixen dos catàlegs, a part de les biblioteques especialitzades i les universitàries, que són un altre món, de moment: un que va ser creat, promogut i que és impulsat i gestionat per la Diputació de Barcelona, i que engloba els fons de les biblioteques de les comarques barcelonines, i un altre que engloba els fons de les biblioteques de la resta del país. Heus aquí un repte, i no pas petit, precisament: «M'he marcat aquest any com a límit per aconseguir confegir aquest catàleg únic —explica Fenoll—, perquè l'eina tècnica ja existeix, i hi ha una comissió encarregada d'anar en aquesta direcció». Aquesta unitat de catàleg és fonamental, entre d'altres coses, per impulsar una plataforma unitària de préstec de llibres electrònics.

S'ha marcat aquest any com a límit per aconseguir confegir un catàleg únic a partir dels dos que hi ha, perquè l'eina tècnica ja existeix

Marge per créixer

Actualment, aproximadament un 40 % de la població disposa de carnet bibliotecari, tot i que l'índex d'usuaris actius es redueix al 14 %. Fenoll diu que aquest és el repte: «Tenim marge per créixer i anem a totes», assegura. «Som dels pocs equipaments que, en aquests temps difícils, creixerem, pel fet de ser desplegats a tot el territori, de disposar d'equipaments nous, de comptar amb un bon nombre de professionals vocacionals i perquè les circumstàncies fan que molts usuaris valorin més aquest servei públic i gratuït, ara que l'accés a la cultura de pagament és més complex».

És per aquest àmbit on Fenoll ha apostat més, ja que abasta una de les bases del seu pla. «Cal incidir en la promoció, en la visibilitat del que fem. Per això hem programat i tenim previst realitzar un seguit d'activitats, com la proposta "Biblioteques amb DO. Lletres i vins 2013", la qual es va presentar fa uns dies, i consisteix a maridar lletres i vins amb la col·laboració de l'Incavi (Institut Català de la Vinya i el Vi) i Vinseum (Museu de la Cultura del Vi a Catalunya). Dins aquesta proposta es programen, al llarg de tot l'any, activitats com vermuts literaris, clubs de lectura, música, tastos de vins..., en 25 biblioteques del país. En la línia de dinamitzar el sistema de biblioteques i tenint en compte les minses dotacions pressupostàries, Fenoll afirma respecte als bibliotecaris: «Hem de valorar les col·leccions que tenim, crear xarxa amb els

>> **Carme Fenoll, actual cap del Servei de Biblioteques de la Generalitat.**

FRANCESC MESEGUER

agents culturals locals, buscar-nos la vida, sortir de les quatre parets de la biblioteca, sacsejar el sistema i vèncer resistències».

La idea de buscar complicitats també és aplicable al funcionament del mateix servei i a la configuració dels fons. L'autonomia de les biblioteques no barcelonines en l'adquisició de fons és amplíssima, mentre que a Barcelona no hi ha tant de marge, tot i que és un model que tendeix a obrir-se una mica més. Una de les queixes recurrents parteix dels editors, en el sentit que les biblioteques acostumen a tenir en compte només els seus usuaris a l'hora d'adquirir material, de manera que la comercialitat —diuen— impera. Fenoll advoca per trobar l'equilibri: «És important que les biblioteques tinguin fons que atreguin nous públics, però això no pot anar en detriment del fet que també disposin d'una col·lecció potent, amb obres que segueixen un determinat cànon de qualitat. Volem unificar criteris, assegurar-nos que totes les biblioteques tinguin uns mínims pactats i consensuats, sense imposar res a ningú, i llavors que cadascú hi posi l'accent que vulgui». Els responsables de les adquisicions són els mateixos directors de biblioteques, de manera que Fenoll ha cregut oportú «oferir-los eines» per tal que puguin reforçar el seu criteri a l'hora de comprar i que coneguin el panorama editorial del país. La proposta «10x10», que posa en contacte editors i bibliotecaris, és una resposta a això.

Cap al model propi

«Anem cap a un model mediterrani, més que no pas saxó —diu Fenoll—, en què les biblioteques siguin centres integrals de formació, d'informació, de lleure i d'innovació, però que també surtin a les places i a les platges, que siguin més expansives». La cap del servei diu que farà pedagogia entre els regidors de Cultura per tal que no retallin dotació de les biblioteques, però també aposta per un nou perfil de bibliotecari, més «relacions públiques, *community manager*, que innovi, que s'equivoqui si cal, que faci projectes, perquè queda terreny per explorar». Fenoll afirma que els bibliotecaris esperen que, des del servei, «es valori la seva feina, que se'ls doni suport en el dia a dia, que finalment es creï el catàleg únic, que ens posem les piles en el préstec digital i que es compti amb ells».

Els responsables de les adquisicions són els mateixos directors de biblioteques, de manera que Fenoll ha cregut oportú «oferir-los eines»

Pel que fa al préstec interbibliotecari —un servei amb molta demanda—, Fenoll admet que està «superat» i que caldrà una reforma en la qual ja treballen, que també passa per la unificació de catàleg. És l'únic àmbit en què la figura del copagament —que la Diputació de Barcelona aplica fa anys— tindria cabuda: «El préstec i les activitats han de ser gratuïts, però en l'interbibliotecari es podria introduir aquesta figura. Sempre, però, a canvi de millors prestacions». El préstec digital, que es negocia amb els editors per veure quin és el model més adequat, és un altre camp en què també seria plausible introduir el copagament, una possibilitat que Fenoll refusa categòricament.

La Biblioteca de Girona

Carme Fenoll segueix amb atenció el procés constructiu de la Biblioteca Pública de Girona, la de referència a les comarques gironines, que té la seu gairebé construïda al carrer Emili Grahit, al parc del Migdia. És un equipament de 7.000 m² de titularitat estatal i gestionat per la Generalitat. L'Estat té

previst entregar l'obra el proper 23 d'agost, però Fenoll es queixa que la informació que n'arriba és inexistent. El desig del departament seria inaugurar-la per les properes Fires, però tenint en compte que mancarà el mobiliari i que aquesta despesa no figura en els pressupostos del 2013: aquest objectiu queda en l'aire. Lourdes Reyes en serà la directora, i Fenoll explica que ja té elaborat un projecte que estarà en sintonia amb la resta de biblioteques de la ciutat, ja que ha d'assumir les funcions de biblioteca de barri —la biblioteca Ernest Lluch es traslladarà— i de referència. Fenoll està convençuda que el mapa bibliotecari de les comarques canviarà, i desitja crear un pressupost ad hoc per tal que el fons inicial sigui potent i cobrir les mancances actuals. La cap del servei descarta fer ampliació de personal, per motius pressupostaris, i considera que la pèrdua de centralitat que comporta el canvi d'emplaçament no perjudicarà la nova instal·lació.

Dani Chicano és periodista.

>> *Biblioteca de Palafrugell.*

Els bibliotecaris han de crear xarxa amb els agents culturals locals, buscar-se la vida, sortir de les quatre parets de la biblioteca i sacsejar el sistema